

**KESKCONNAINVESTEERINGUTE
KESKUS**

Toetab Keskkonnainvesteeringute Keskus

8. klassi töölehed Lõuna – Eesti
õppekursioonile

Imbi Oolup

Tööjuhend 1
Helme ordulinnuse varemed ja Helme koopad.

Asukoht(maakond,lähim suurem asula):.....

.....

Ehitati sajandil ja purustati.....

Mis oli selle linnuse ehitusel erandlik?.....

.....

Jutusta lühidalt legend linnuse "kaitsja " kohta!.....

.....

.....

.....

.....

Mille järgi on Helme oma nime saanud?.....

.....

.....

.....

Kuidas on tekkinud Helme koopad?.....

Koobastest veel: suurim, Vanakuradi vats, oli kunagi 3 m kõrgune ja kogu koobastik koosnes seitsmest käikudega ühendatud ruumist. Praeguseks suurem osa sissevarisenud ja koopasuust kaugemale minna ohtlik.

Joonista mõne koopa sissepääs!

Tööjuhend 2
Taagepera ja Sangaste lossid.

Taagepera loss-ehitatud.....aastal vana mahapõlenud mõisa asemele.

Lossis ja ümbritsevates hoonetes tegutses pikalt.....sanatoorium,praegu eraomandis.

Hoones asub.....

Lossi torn onm kõrge ja selle tipus on tuulelipp.

Joonista tuulelipp!

Miks sellise sümboolikaga ?

Sangaste

Kes oli lossi omanik?

Mille pooles oli tuntud kogu Tsaari Venemaal ?.....

.....

Kuidas on seotud rukkisort "Sangaste" mõisa omanikuga ?.....

.....

Lossi juurde tooballee. Mis on allee ?.....

.....

Lossi ehitamisel olid eeskujuks.....

Algselt oli lossistuba, sest üle 100 toa tohtis olla vaid tsaaril.

Praegu on loss kasutusel.....

Katsetage lossi sissepääsu võlvide alust heliefekti!

Toetab Keskkonnainvesteeringute Keskus

Tööjuhend 3 Pühajärv

Asukoht ?

Millisel kaitsealal asub ?

Millise tekkega on järvenõgu ?

Milline Eesti jõgi algab Pühajärvest ?

Mis seda järve iseloomustavad ?:

sügavus-

kõrgus merepinnast-

saarte hulk-

järves elavad kalad(liigid)-

Miks kannab Pühajärve nime ?

Milles seisneb järve tähtsus praegu ?

Millega on end ajalukku jäädvustanud järve kaldal kasvav Pühajärve sõjatamm?

Kui vana on nimetatud tammepuu?

Tööjuhend 4 Rõuge

Asukoht ?

Millisel maastikukaitsealal asub ?

Kuidas on ürgorg tekkinud ?

Iseloomusta Rõuge ürgorgu ?:

pikkus-

sügavus-

järved ürgoru põhjas-

Milline seos on Rõuge orul Ööbikuoruga ?

Mis on Vesioinas ?

Milleks saab kasutada ürgoru seinas avanevate allikate vett ?

Rõuge on tuntud kui :

1. Eesti sügavaima järve asukoht (nimi?,sügavus?)-
- 2.Mälestusmärk-
- 3.Hinni(o) kanjoni asukoht-suurim samalaadne Eestis-

Kirjelda! Joonista kanjoni läbilõige!

Tööjuhend 5 Suur Munamägi

Kus asub Suur Munamägi ?

maakond-

kõrgustik-

Kui kõrge on Suur Munamägi meretasemelt/jalamilt ?

Kui kõrgel oled merepinnast vaatetorni tipus?

Millise tekkega on Suur Munamägi a) looduslikult b) rahvapärimeses ?

vt kaarti pöördel:

Millises suunas paikneb Suurest Munamäest Vällamägi? Arvuta kaardi abil Vällamäe kaugus Suurest Munamäest ?

Kui kõrge on Vällamägi ?

Roni torni ja orienteeri kaart.
Leia Vällamägi !

Mis järv asub Munamäest lõunas-

kagus-

lääne-loodes-

Tööjuhend 6
Võru linn

Sai linnaks.....

Linnas elabinimest.

Asub..... järve kaldal suure ürgorundi serval.

Võrus paikneb Eesti pikim (180 m) jalakäijate ripsild, mida mööda saab..... saarele.

Võru kõige tuntum elanik on olnud Friedrich Reinhold Kreutzwald, kes töötas Võrus.....
.....(kellena?).

Kirjutas eepose....., muinasjutte.....,

tervisealast kirjandust.....jms.

Millise mulje jättis Kreutzwaldi kodu?

Tööjuhend 7 Piusa koopad

Asukoht ?

Kuidas ja millal on koopad tekkinud ?

Kirjelda koobastikku! Kõrgus?, käikude pikkus?, temperatuur?

Milleks vajati koobastest saadud liiva ? Ja kuidas praegu liiva saadakse ?

Millal on tekkinud liivakivid, milles koopad asuvad? Mille poolest on see liiv eriline?

Miks koobastesse omapäi jalutama ei pääse ?

1.

2.

Võta andale mälestuseks Piusa liiva allolevasse kilekotti!

Tööjuhend 8
Seto talumuuseum

Asukoht ?

Millised hooned olid talus ? Joonista plaan!

Kes talus koos elasid ?

Milliseid töid talus tehti ja milline oli elukorraldus ?

Mis on tsäimaja ?

Meenuta mõnd kuulnud setu kommet ?

Joonista mõni setu talule omane tarbeese või tööriist ja lisa tema kasutamine ?

Tööjuhend 9 Taevaskoda

Asukoht ? (maakond, jõgi, maastikukaitseala)

Mille järgi on nime saanud ?

Mis on taevaskoda ?

Vt kaarti pöördel

Mis suunas voolab Ahja jõgi ?

Kumb on järsem, kas Ahja jõe parem või vasak kallas ?

Seega taevaskojad asuvadkaldal.

Veehoidla juurest liikuma hakates jõuad kõige pealt Väikse / Suure Taevaskojani. Vali!

Mille poolest erinevad Suur ja Väike Taevaskoda ?

1. kõrgus-
2. pikkus-
3. koopad-

Lisa enda tehtud pilt Suurest ja Väikesest Taevaskojast!

Kuidas on taevaskoda tekkinud ?

Mida pajatavad koobastest muistendid ?

Millisel eesmärgil rajati Saesaare veehoidla?
Kas on ka praegu samal eesmärgil kasutuses ?

Tööjuhend 10
Tamme Lauri tamm

Asukoht ?

Mille poolest on see puu Eestis rekordiomanik ?

1.

2.

Kus on seda puud kujutatud ?

Mille järgi on puu nime saanud ?

Mitu inimest on vaja, et kätest kinni hoides puule ring ümber teha ?

Võrdle! Kui vana oli Pühajärve sõjatamm ?